

YAKLAŖIM
Kariyer Yayıncılık

KPSS

KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI

**EĞİTİM
BİLİMLERİ**

**DENEME
SINAVI**

**ÇÖZÜM
KİTAPÇIĐI**

ÖABT
BİYOLOJİ
ÖĞRETMENLİĞİ

7 ÇÖZÜMLÜ DENEME

KÂHİN
Yayıncılık

7

ÖABT ÇÖZÜMLÜ DENEME

0312 232 57 76
www.yaklasimkitap.com

KPSS
EĞİTİM BİLİMLERİ

25 ÇÖZÜMLÜ DENEME
ÖĞRETİM YÖNTEM ve TEKNİKLERİ

KÂHİN
Yayıncılık

25

KPSS EĞİTİM BİLİMLERİ ÇÖZÜMLÜ DENEME

0312 232 57 76
www.yaklasimkitap.com

Yaklaşım Kariyer Yayıncılık ve Dağıtım Ltd.Şti
GMK Bulvarı Fevzi Çakmak 2 Sk. No: 30/10 Kızılay-ANKARA
Tel: (0312) 232 57 76
Web: www.yaklasimkitap.com -
e-posta: bilgi@yaklasimkitap.com

1. Millî Eğitim Şûrası, Bakanlığın en yüksek danışma kurulumudur. Eğitim ve öğretim ile ilgili gerekli görülen konuları tetkik etmek ve tavsiye niteliğinde kararlar almakla görevlidir. Türk Millî Eğitim Sistemini geliştirmek, niteliğini yükseltmek için tabii üyesi ve başkanıdır. Şûra; tabii üyeler, seçikle gelen üyeler, davetli üyeler ve müşahitlerden teşekkül eder.

- Şûra kararları tavsiye niteliğindedir.

Bakanlık, Şûra Kararlarına önemi ve önceliğine göre Şûra Kararlarını Uygulama Programında yer verir. Kararlar, Bakan Onayı ile yürürlüğe girer.

- Belirli bir toplanma yılı yoktur.
- Bakanlığın sürekli kurullarından biridir.
- Bakan, Şûranın doğal başkanıdır.

Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin yapılması ve yıllık planların hazırlanmasından sorumludur. İfadesi Millî eğitim şurası ile ilgili değildir.

CEVAP: B

2. Daimicilik en eski ve en tutucu eğitim felsefesidir. Daimiciler Platon ve Aristo geleneği ile Hıristiyan düşünür St. Aquinasın skolastik görüşlerinden yola çıkarlar. Daimicilik akımının temelinde klasik realizm ve idealizm yatar. Bunlara göre insanın doğası ve ahlaki ilkeler değişmez. Gerçeği ve doğruyu sürekliliği olan bir olay olarak ele alır. Klasik realist felsefeye dayalı ve birçok idealist tarafından desteklenen bu ekol eğitimin temel ilkelere değişmez ve daimi olduğunu kabul eder.

Gelenekle ve ilgili kapsamlı olan bu ekol entelektüel disiplin, ahlaki karakter, kültürel tutuculuk ve ulusal varlığın sürdürülmesi için eğitim ile yakından ilgilidir. Buna göre eğitimin amacı öğrencilerin değişmez ilkeler yada düşüncelerle ilgili bilgileri edinmelerini sağlamaktır. Bunun için eğitim tümel nitelikte değişmez gerçeklere dayandırılmalıdır. İnsan doğasının en önemli yanı akıldır. Öyleyse eğitimde, aklın gelişmesini sağlayacak entelektüel eğitime önem verilmelidir (Hale hanımın görüşü)

Yeniden Kurmacılık akımı ilerlemecilik akımının bir devamıdır. Son gelişen akımlardan biridir. Akımın dayandığı felsefe "pragmatizm" dir. John Dewey, Isaac Bergson, T. Brameld temsilcilerindedir. Eğitimin amacı toplumu yeniden düzenlemek ve toplumda gerçek demokrasiyi yerleştirmek olarak kabul edilmektedir. Eğitim açık seçik bir sosyal reform hareketi geliştirmede önemli araçlardan biridir. Eğitim yeni bir toplumsal düzen (social order) yaratmaya girişmelidir. Toplumsal değişimde temel sorumluluk okullardadır. Bu işte esas güç öğretmenlerdedir. Okul yeni bir toplumsal gelişmeye imkân verecek biçimde geleceğe yönelik olmalıdır. Bu akımın önemli özelliği, eğitimin davranış bilimlerinin bulgularına dayalı olarak toplumu yeniden inşa etmesine inanılmasıdır (Osman beyin görüşü)

CEVAP: B

3. I. On koşullu, aşamalı, ardışık ilişkili dersler için uygundur
- II. Bloom'un "tam öğrenme" ve Skinner'in "programlı öğrenme" yaklaşımlarında kullanılmıştır.
- III. Konular belli bir zaman planına ve aralarındaki ilişkilere göre ele alınır.
- IV. Konular kolaydan zora, basitten karmaşığa, bilinenenden bilinmeyene, somuttan soyuta, genelden özele doğru düzenlenir ve konular arasında dikey kaynaşıklık vardır.

Yukarıdaki özellikler doğrusal içerik düzenleme ile ilgilidir. Ancak "Zorunlu içerik etrafında bu içerikle yakın ilişkili ilgi ve yeteneklere göre seçimlik dersler temellidir." Özelliği çekirdek tasarıma aittir.

CEVAP: B

4. Mehmet beyin "Bu derste Atatürk ve Dil konusunu işleyeceğiz" demesi hedeften haberdar etme işlemidir. Hedeflerden haberdar etme sürecinde, öğrenciye öğretim işinin başında o derste neler öğreneceği belirtilir. Öğrencilere ders sürecinde işlenecek hedefler söylenir.

Mehmet beyin "Üstelik bu dersimizdeki etkinlikler sırasında bu kurallara uygun davranırsanız, Atatürk ile ilgili bir anıyı daha öğreneceksiniz. Bu anıda, Atatürk'ün kişiliğinin belki de bilmediğiniz yönlerinden söz edilecek." İfadesi de güdüleme - motivasyon-istekli kıldadır. Bu basamakta öğrenilen bilginin, öğrencinin öğrenim hayatında ya da sosyal yaşamda ne tür işlerine yarayacağı söylenir ve tartışılır.

CEVAP: C

5. Eylül öğretmen sıfatının tanımını sorunca öğrenciler tanımlarını söylemeleri: BİLGİ

Bloom taksonomisinde yer alan ilk düzeydir. Öğrencinin bilgiyi tanıması veya hatırlamasını içerir. Burada öğrencinin bilgiyi kullanması istenmez, fakat onun sadece öğrenildiği şekilde hatırlanması istenir. Bilgi düzeyindeki bir soruya cevap verebilmesi için öğrencinin daha önce öğrendiği gerçekleri, gözlemleri ve ifadeleri basitçe hatırlaması gerekir.

Eylül öğretmen daha sonra sıfatlar ile ilgili birer örnek yazmalarını istemesi: KAVRAMA

Kavrama basamağında bilgi düzeyinde kazanılan davranışların öğrenci tarafından özümsemesi ve kendine mal edilmesi söz konusudur. Sözlü olarak bir olgunun nedeni, nasıl ve niye olduğunu kendi cümleleriyle gerekçe göstererek açıklama, yeni örnekler verme, verileri bilip bunlar hakkında varsayımlarda bulunabilme bu ana basamağın kapsamı içindedir.

CEVAP: B

6. • Bireyin doğrulara ulaşabilmesi için bizzat etkileşimde bulunmasını sağlayın
• Bireyde problem çözme becerilerini geliştirin
• Bireyin özgür bir ortamda doğruya ve bilgiye kendisinin ulaşmasını sağlayın
• Gerekli bilgi ve doğruları bireyin yaşantısıyla ilişkilendirmesini sağlayın

İfadeleri yapılandırmacılık ile ilgilidir. Yapılandırmacılık bilginin öğrenci tarafından yapılandırılmasını ifade eder. Her öğrenci öğrenirken, anlamı, bireysel ve sosyal olarak yapılandırır. Esasen öğrenme dediğimiz şey, bu anlamlandırma ya da anlam yapılandırma sürecidir.

Yapılandırmacılığın özellikleri şöyledir;

- Öğretme değil öğrenme ön plandadır.
- Öğrencinin özerkliği ve girişimciliği cesaretlendirilir.
- Öğrencide öğrenme iste ve amacı yaratmak önemlidir.
- Öğrenci bilgiyi sorgulamalıdır.
- Öğrenmede yaşantı önemli yer tutar.
- Öğrencinin doğal merakı desteklenmelidir.
- Öğrenme öğrencinin zihinsel modeli üzerine kurulur.
- Öğretmen öğrencinin sadece Ne öğrendiği ile değil, Nasıl öğrendiği ile ilgilenmelidir.
- Öğrenmenin içinde oluşturduğu bağlam önemlidir.
- Öğrenmede tahmin etme, yaratma ve analiz önemli yer tutar.

CEVAP: B

7. A) Öğretim sürecinde açıklık ilkesini uygulamıştır: Fatma Öğretmenin, sınıfa vücudumuzun iç organlarını tanıtan bir maket getirmesi açıklık ilkesine uygundur.
B) Öğretim süreçlerine öğrencileri de katmıştır: Fatma Öğretmen "Peki şimdi bu yolculuğu birde biz deneyelim. Dağıttığım krakerleri herkes ağzına atsın, haydi çiğneyelim, herkes yuttu mu? Bu yolculuk nasıl devam ediyor", denilerek sınıfa sorular yöneltilir.
C) Öğretim sürecinde analogi uygulaması yapmıştır: Sindirim sisteminin çalışmasını organlardan besinlerin geçişi bir "yolculuğa" benzetilerek açıklanmıştır.
D) Öğrencilerde yaratıcılığı geliştiren etkinlik yapmıştır: Fatma öğretmen yaratıcılık ile ilgili bir etkinlik yaptırmamıştır.
E) Birden fazla duyu organına seslenecek etkinlikler yapmıştır; Bu etkinlikte öğrencilerin uygulama sürecine girmesi birden çok duyu organının işe koşulması anlamına gelir. Ayıca sınıfa maket getirilmesi de duyu organı sayısını artırır.

CEVAP: D

8. Örnek olay inceleme, belirli bir öğretim konusu ile ilgili gerçek hayatta karşılaşılan problemlerin sınıf ortamında neden, nasıl ve sonuç ilişkisine göre incelenerek çözümlenmesidir. Öğrencilerin o konu ile ilgili bilgi, beceri ve tutum kazanmasını sağlamak ve benzer olaylar karşısında daha hızlı ve etkin çözüm yolları bulmalarına yardımcı olmak için kullanılır. Bu yöntem daha çok kavrama ve üstündeki bilişsel davranışların kazandırılmasında kullanılır.

CEVAP: C

9. I. Altı şapkalı düşünme – karar verme (Doğru ifade)
 II. Konuşma halkası – empati (Doğru ifade)
 III. İstasyon-ekip çalışması (Doğru ifade)
 IV. Deney – yansıtma (Yanlış ifade)
 V. Beyin fırtınası – duygu ve düşünceyi ayırt etme (Yanlış ifade)

Deney tekniği

Bilimsel bir gerçeği öğrencilere kontrollü ortamlarda kanıtlamak amacıyla yapılan bir öğretim tekniğidir. Deney tekniğinde esas, deneyimin öğrenciler tarafından yapılmasıdır. Ayrıca kuramsal (teorik) bilgileri uygulamaya dönüştürmek amaçlanır. Öğretim süreçlerinde deney; bazı araç, alet ve maddelerin kullanılması suretiyle öğrencilerin henüz bilmediklerini keşfetmeleri, çeşitli yollardan kazanılan bilgilerin doğruluğunu açık olarak görmeleri için yapılan bir öğrenme etkinliğidir. Deney bir kanunu ispatlamak amacıyla yapılan ve şartları değiştirilebilen kontrollü gözlemdir. Yansıtma söz konusu değildir. Yansıtma daha çok tartışma süreçlerinde proje ve problem çözme gibi etkinliklerde gerçekleşir.

Beyin Fırtınası

Beyin fırtınası bir olay, durum ya da problemin çözümünde kullanılan kısa sürede yeni, farklı, orijinal fikirler üretme temelli bir tekniktir. Aynı zamanda beyin fırtınası bir problem çözme tekniği ve bir tartışma tekniğidir. Bireylerin eleştiriye yer vermeyen bir ortamda düşüncelerini açıkladıkları, özgün görüşlerin üretimini sağlamayı hedefler. Hayal gücü, çağırışım ve orijinali temellidir.

Duygu ve düşünceyi ayırt etme konuşma halkası tekniğinin bir özelliğidir.

CEVAP: D

10. Ön organize ediciler, yeni bilgiler için bir yapı oluşturan, yeni bilginin çerçevesini çizen ve yeni bilginin öğrencinin daha önce kazanmış olduğu bilgi ile ilişkilendirilmesini sağlayan başlangıç ifadeleridir. Bu başlangıç ifadeleri sözel açıklamalar olabileceği gibi, şemalar, somut modeller, grafikler, benzetimler de olabilir. Ön organize edici, derste sunulacak bilginin genel bir çerçevesini çizerek konu ile ilgili ayrıntıların yerleştirileceği bir yapı oluşturur. Genellikle en yüksek düzeyde öğrenme, öğrencinin öğreneceği materyal, öğrencinin sahip olduğu şemalara (bilişsel yapıları) en uygun olduğunda gerçekleşmektedir. Bu bakımdan dersin ön organize edicilerle başlaması gerekir. Böylece girişteki ifadeler, açıklamalar, çizelgeler alınacak olan bilginin geniş bir çerçevesini çizerek öğrencinin ayrıntıyı içine yerleştireceği bir yapı oluşturmaya yardım eder. Birçok ders kitabında verilen hedefler, ünitenin anahtarı birer ön organize edici örneğidir. Ayrıca, kitaplarda, üniteye başlamadan önce, ünitenin gözden geçirilmesini sağlayıcı nitelikte olan hazırlık çalışmaları da bir ön organize edici örneğidir.

Ön organize ediciler öğrenilecek geniş bilgidan sonra sunulur. İfadesi yanlıştır. Çünkü Ön organize ediciler öğrenilecek geniş bilgidan önce sunulur ki önceki bilgilerle bağlantı kurulabilsin.

CEVAP: B

11. Öğretmenin öğrencilerinden gönüllü olan üç kişiye bir durum verir ve canlandırmalarını istemesi: Dramadır.

- Drama

Bir sözcüğü, bir kavramı, bir davranışı, bir tümceyi, bir fikri bir yaşantıyı veya bir olayı; doğaçlama, rol oynama gibi tiyatro ya da drama tekniklerinden yararlanarak, bir grup çalışması içinde oyun veya oyunlar geliştirilerek, eski bilişsel örüntülerin yardımıyla yeniden yapılandırmaya yönelik etkinlikle sürecidir (San, 1998).

Öğretmenin öğrencilere deprem tatbikatı yaptırması: Benzetimdir.

- Benzetim

Tehlikeli, riskli ve maliyetli durumlarda ortaya çıkması olası olumsuz durumları ortadan kaldırmak amacıyla gerçeğe yakın bir ortamda yapılan bir öğretim tekniğidir. Benzetim, sınıf içinde öğrencilerin bir olayı gerçekmiş gibi ele alıp üzerinde eğitici çalışma yapmalarına olanak sağlayan bir öğretim tekniğidir. Diğer bir tanımla, öğrenmeyi desteklemek üzere gerçeğe uygun olarak geliştirilen bir model üzerinde yapılır.

CEVAP: C

12. Zıt Panel

1. Tekrar ve pekiştirme amaçlı bir tekniktir.
2. Genelde ünite sonlarında ve konunun gözden geçirilmesinde etkilidir.
3. Sınıf içi bir tekniktir. Bir lider seçilir daha sonra soru ve cevap grubu belirlenir. Her bir bölümde 4-6 kişi yer alır Soru grubu soruları sorar, cevap grubu da yanıtları verir.
4. Öğrencilerin soru sorma ve tartışma becerilerine katkı sağlar. Yeni fikirlerin ortaya çıkmasını ve etkililiğini sağlar.

CEVAP: B

13. Soruda geçen "başka bir öğrencinin de hasta/yaralı yakını gibi davranarak telaşlı bir şekilde 112'yi araması empati ile ilişkilidir". Anlama önemlidir ve buna uygun canlandırma yapılacaktır. "

Rol oynama, problemlerin hareketlerle ortaya konularak tartışılması ve çözüm yollarının bulunmasıdır. Bireyin kendisini başkasını yerine koyarak çok yönlü gelişmesini, öğretimde aktif olarak rol almasını, kendisini ifade edebilmesini, yaratıcı olmasını, yaşamı çok yönlü algılamasını, araştırma istek ve duygusunun gelişmesini amaçlayan, bireyin öğrenme isteğini artırıcı bir tekniktir. Empati temelli bir tekniktir. Öğrenci kendisini bir başkasının yerine koyarak onu anlamaya çalışır ve onun gözünden dünyaya bakar. Bu bağlamda öğrenci kendi duygu ve düşüncelerini başka bir kimliğe girerek ifade eder. Böylece öğrencilerde empatinin yanı sıra iletişim, hoşgörü, sempati ve etkin iletişim kurma gibi duygu ve becerileri geliştirir.

Rol oynama tekniğinde temel amaç, öğrencilerin belli durumlara ilişkin olarak kendi duygu ve düşüncelerini anlamalarına yardım etmek ve kendilerini çevreleyen sosyal dünya hakkında bir anlam oluşturmalarını sağlamaktır.

CEVAP: A

14. I. Öğretimin okul öncesinde kullanılmaz (Yanlış)
 II. Ön bilgilerle yeni kavramların bütünleştirilmesini sağlaması (Doğru)
 III. Kavram yanılgılarını önlemede etkili olması (Doğru)
 IV. Olguların ve örneklerin somutlaştırılmasında etkili olması (Yanlış)
 V. Dersin her aşamasında farklı amaçla kullanılabilmesi (Doğru)

Kavram haritaları, bireylerin nasıl öğrendikleri ile anlamlı öğrenme konuları arasında köprü kuran bir tekniktir. Bir kavram haritası daha geniş bir kavram başlığı altındaki kavramların birbirleriyle ilişkilerini gösteren iki boyutlu bir şemadır. Kavramların öğrencinin zihnine girmesi için öğrencinin ön bilgisinin yeterli olması ve etkin olarak kavramları ve okavramlar arasındaki ilişkileri düşünmesi de gereklidir. Kavram haritaları, bilginin zihinde somut ve görsel olarak düzenlenmesini sağlar. Kavram haritaları içeriğin özetlenmesinde, tanıtılmasında ve ölçülmesinde etkin olarak kullanılır. Kavram haritaları bir olayı veya konuyu topluca gösteren, kavramları, kavramlar arası ilişkileri ve ilkeleri kısaca belirten çift boyutlu araçlardır.

- Doğru yapılmaları halinde öğretimin her basamağında kullanılabilir.
- Haritalar tüm sınıf etkinliğinde veya küçük grup etkinliklerinde öğrencilerin katılımlarıyla geliştirilebilir.
- Kavram haritaları dinamikdir. Çocuk yeni deneyim kazandıkça, haritaya yeni kavram ve ilişkiler eklenebilir.
- Haritadaki ilişkiler daha derinliğine incelendikçe yeni kavramlar ve ilişkiler ortaya çıkarılabilir.

CEVAP: B

15. **Sarı şapka:** (İyimserdir). Olayların olumlu yönlerine odaklanır; avantajları ve faydalı yönleri düşünür. A,C,D,E seçenekleri bu özelliktedir. B seçeneği ise siyah şapkadır.Karamsardır, Olumsuzluklar, riskler, dezavantajları ifade eder. Bir şeyin niçin yapılmayacağını görür.

CEVAP: B

16. Akran öğretimi: Akran öğretimi, yardım etme ve destek verme aktiviteleri doğrultusunda bilgi ve becerinin kazanılması olarak tanımlanmaktadır. Akran öğretimi birbirlerine yardım ederek öğrenen fakat öğretmen olmayan benzer sosyal gruplardan insanları kapsamaktadır. Akran öğretimi öğrencilerin birbirine yardım ettikleri ve öğretirken öğrendikleri bir öğretim yöntemidir. Bireyselleşmeyi ön plana çıkartan akran öğretimi öğretmenin rehberliğinde, eğitim almış yetenekli bir öğrencinin aynı sınıf düzeyinde bulunan bir ya da birkaç öğrenciye bir kavramı ya da beceriyi öğrettikleri bir süreçtir.

Akran öğretimi sürecinin doğru sıralaması şöyledir:

- I. Akran öğretimi programına başlama
- II. Tasarım-Planlama
- III. Öğrencileri seçme ve öğreticileri eşleştirme
- IV. Akran öğreticilerin katılımını ve ilgisini sürdürmek
- V. Programı değerlendirmek

CEVAP C

17. Süreç kontrolü verilen bir proje ya da çalışmanın evrelerinin öğretmen tarafından izlenmesi sürecidir. Öğrencilere verilen çalışmalar eğer öğretmen tarafından kontrol edilmezse öğrenci çalışmalarını bir başkasına yaptırabileceği gibi öğrenci çalışmayı bitiremeyebilir. Buna göre proje yöntemi süreç kontrolü ile gerçekleşir. Diğer yöntemlerde süreç yönetimi söz konusu değildir.

CEVAP: B

18. Tartışma Kavramsal olarak iki veya daha fazla kişinin, bir konuyu açıklığa kavuşturmak için görüş ve düşüncelerini, karşılıklı konuşmalar şeklinde ortaya koymalarına tartışma denir. Tartışma eğitsel anlamda ise bir konu üzerinde öğrencileri düşünmeye yöneltmek, anlaşılmayan noktaları açıklığa kavuşturmak ve verilen bilgileri pekiştirmek amacıyla kullanılan bir yöntemdir. Tartışma yöntemi hem bilişsel alana hem de duyuşsal alan kazanımlarının gerçekleşmesine katkıda bulunan bir yöntemdir. Bu yöntem; dinleme, sorgulama, fikir alış-verişi ve bir konuyu değerlendirme gibi etkinlikleri içerir.

Bu yöntemde soru sorma işlemine öğrenciler de katılır. Gerek öğrenciler gerekse öğretmen, yöneltilen sorulara verilen yanıtları eleştirme, doğruluğuna ilişkin görüş belirtme ve yorum yapma gibi davranışlarda bulunur. Ayrıca öğrencilerin kendilerini ifade etme, kalabalık içinde konuşma kendi görüşlerini savunma ve değerlendirme gibi becerileri de kazandırır.

Buna göre tartışma yöntemi genelinde ve uygulama tekniklerinde (panel, sempozyum, zıt panel, forum vb.) soru cevap tekniği tamamlayıcıdır. Soru-cevap tekniği bireylerin tartışma sürecine girmelerinde bir araç işlevi taşır.

CEVAP: C

19. Bireysel öğretim: Herhangi bir uzman kişinin (öğretmen-eğitici) olmadığı ve bireyin kendi kendine oto didaktik bir süreçte davranış kazandığı bir öğretim yöntemidir. Sınıfların kalabalık olması ve her öğrenciye gereksinim duyduğu bireysel zamanın verilememesi bu yöntemin önemini ortaya koymaktadır. Bireysel çalışma yöntemi, bir öğrencinin bir konuyu yaparak, yaşayarak öğrenme yoludur. Bu yöntem, bir öğrencinin bir konuyu kendi başına öğrenmek istediği ya da kendi başına çalışma yapma yoluyla öğretme yaklaşımlarında etkilidir. Bu yöntem çalışılan konuya göre bilgi düzeyinde de katkı sağlayabileceği gibi bireysel yapılan bir araştırma ödevinde analiz, sentez ve değerlendirme düzeylerdeki davranışları kazandırmada kullanılır.

CEVAP: C

20. Düşün-Eşleş-Paylaş, öğrencilerin içerik hakkında konuştukları ve tüm grupla paylaşmadan önce fikirlerini tartıştıkları üç aşamalı öğrenci hareketinden oluşan bir işbirlikli tartışma stratejisidir. İşbirlikli öğrenmenin iki önemli özelliği olan 'düşünme zamanı' ve akran etkileşimi öğelerini ortaya çıkarır. Düşün-Eşleş-Paylaşın amacı, öğrencilerin bilgiyi işlemelerine, iletişim becerileri geliştirmelerine ve düşüncelerini saflaştırmalarını yardımcı olur.

Bu stratejiyle, öğretmen:

- Açık uçlu bir soru ya da problem ortaya atar
- Öğrencilere, cevapları hakkında düşünmek için bir ya da iki dakika verir.
- Öğrencileri, cevaplarını tartışmaları ve fikirlerini paylaşmaları için eşleştirir.
- Öğrencilerin cevaplarını küçük bir grupla ya da tüm sınıfla paylaşmaları için fırsatlar verir.

Öğrencilerin cevabı düşünmek, sonra bir akranla paylaşmak ve farklı bir bakış açısı görmek için zamanları olduğundan, daha büyük bir grupla paylaşma konusunda daha istekli ve daha az endişeli olabilirler. Ayrıca, gerekirse cevaplarını değiştirmeleri için de zaman verir ve 'yanlış' cevap verme korkusunu azaltır.

CEVAP: A

21. Meta bilişsel düşünme gücü içsel zekâ alanı ile öncelikle ilgilidir. İçsel zekânın ilgi alanı kendi kendinin farkında olma, kendini anlayabilme ve iç dünyasıyla ilişki kurabilme üzerinedir. Kişisel – İçsel Zekâ, kendimiz hakkındaki duygu ve düşünceleri şekillendirebilme, yaşamı sürdürebilme ve yaşadıklarımızdan öğrendiklerimizle, hayat felsefemizi oluşturabilme, yaşamımızı bu doğrultuda planlanma, kişisel istek ve hayaller oluşturabilme becerisidir.

İçsel Zekaya Sahip İnsanların Özellikleri:

1. Yalnız kalmaktan hoşlanır.
2. Yaşadığı her olay ve deneyim üzerinde çok fazla düşünür.
3. Kendi içinde bir değer ve anlayış sistemi oluşturur. Her şeyde kendinden bir şey arar.
4. Kendi duygu ve düşüncelerinin farkındadır.
5. Kendisini farklı tarzlarda ifade edebilir; yazar, ressam, heykeltıraş...vb.
6. Yaşam felsefesini oluşturmaya yönelik bir anlayış içindedir.
7. Bireysel çalışmalarından zevk alır.
8. Yaşamında motivasyon kaynağı, hedefleridir.
9. Kendisi üzerinde düşünmek için çok zaman harcar ve sürekli bir kişisel değerlendirme süreci yaşar.

CEVAP: C

22. Tam öğrenmeyi birçok faktör etkilemektedir. Bunların bir bölümü öğrencinin olgunlaşma düzeyi, genel yeteneği, öğretmenin kişilik özellikleri, ailenin sosyo-ekonomik statüsü gibi öğretme-öğrenme süreciyle doğrudan geliştiremeyecek faktörlerdir. Diğer bölümü ise öğrencilerin dersle ilgili ön öğrenmeleri; ilgisi, tutumu, başarılı olabileceğine olan inancı, öğretim hizmetinin niteliği gibi okullardaki öğretme-öğrenme süreci yoluyla değiştirilebilir değişkenlerdir.

CEVAP: E

23. A) Öğrencileri eğlendirmesi (Yanlış)
 B) Öğrencilerin öğretmenlerini daha fazla sevmeleri (Yanlış)
 C) Öğrencilerin bilişsel giriş davranışlarını olumlu etkilemesi (Yanlış)
 D) Verilecek mesajı kuvvetlendirme (Doğru)
 E) Disiplin olaylarının azalmasına neden olması (Yanlış)

Öğretim süreçlerinde verilecek mesajların alıcı konumundaki öğrenciye aktarılmasında Jestler ve mimikler kullanılır. Bunun amacı verilecek mesajı kuvvetlendirmez. Destek amaçlıdır. Fakat dikkatli kullanılması gerekmektedir çünkü sık ve gereksiz kullanımında öğrencinin verilecek mesajı alması engellenir.

CEVAP: D

24. Öğretimsel hedeflere ulaşabilmek için gerekli tüm tedbirlerin alınması sınıf yönetiminin önemli bir amacıdır. Sınıf içinde akışı engelleyen her türlü davranış istenmeyen davranışlardır. Bu davranışların giderilmesi için de sınıf kuralları oluşturulur. İstenmeyen davranış, sınıfta duruma veya ortama uygun olmayan, bilinçli olarak yapılan davranışlardır. Davranışbilimcilere göre öğretmenlerin şikâyet ettikleri beş tür sınıf içi istenmeyen davranış, önem sırasına göre şunlardır;

1. **Saldırı:** Öğrencilerin, öğretmen veya diğer öğrencilere fiziksel veya sözlü saldırıları.
2. **Ahlaksızlık:** Kopya çekmek, yalan söylemek, hırsızlık.
3. **Otoriteye karşı gelme:** Öğretmenlerin kendilerinden yapmalarını istedikleri şeylere itiraz etme.
4. **Sınıf içi saygısızlıklar:** Yüksek sesle konuşma, tuhaf davranışlar, sınıfta dolaşmalar.
5. **Zamanı boşa geçirme:** Verilen görevi yerine getirmeme, dersle ilgilenmeme, ders dışı işlerle ilgilenme.

Ayrıca öğrencilerde görülen istenmeyen davranışlar;

- Bireysel davranışlar,
- Öğrencilerin arkadaşlarıyla olan ilişkisi ve
- Öğrencinin öğretmeni ile ilişkisi adı altında üç başlıkta incelenebilir.

Bu açıklamalara göre dersin kendileri için önemini kavrayamayan, motive olmamış öğrenciler yukarıda ifade edilen süreçlerin sonunda sınıf içi disiplin sorunları artar.

CEVAP: A

25. Kolb'un modeline göre ;

Somut Yaşantı

Yaşantı ve problemlerle kişisel olarak ilgilenmek, düşünmekten daha önemli görülmektedir.

Bireysel yaşantılar, kişilerle etkileşim, kişi ve hislere karşı duyarlılık yoluyla gerçekleştirilen hissederek öğrenme önemlidir.

Yeni yaşantılar, oyunlar, rol yapma, akran grupları arasında tartışma, dönüt alma ve bireysel çalışma başlıca öğrenme etkinlikleri arasında yer almaktadır.

CEVAP: D

26. Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucusu Mustafa Kemal ATATÜRK bir vezir sözünde "Ben manevi miras olarak hiçbir nass-ı kat'i, hiçbir dogma, hiçbir donmuş ve kalıplaşmış düstur bırakmıyorum. Benim manevi mirası bilim ve akıldır. Sözle eleştirel düşünmeyi temel edinmektedir. Çünkü eleştirel düşünce sorgulayan bir yaklaşımla olayları ve durumları ele alma irdeleyici bir bakış açısıyla yorum yapma ve karar verme becerilerini içerir. Gerçeği bize aktırdığı şekliyle olduğu gibi değil, nesnel bir şekilde, akıl yürüterek algılama sürecidir.

CEVAP: B

27. Sınıf içi iletişimde başarılı olabilmek için dikkat edilecek hususlar şöyledir:

1. **Etkin Dinleme:** Bir kimsenin iletmiş olduğu sözlü mesajların arkasındaki, sözel olmayan mesajları da doğru anlamaya etkin dinleme denir. Bu beceriyi kazanmak öğretmenin öğrencisini anlamasını kolaylaştıracaktır.
2. **Ben Dilini Kullanmak:** Günlük yaşantımızda karşımızdakine yönelik olumsuz, kızgın duygularımızı dile getirmek için çoğunlukla "sen zaten hep böyle davranırsın", "çok anlayışsızsın" gibi sen dilinin hakim olduğu ifadeleri kullanırız. Sen diliyle gönderilen ifadelerin, istenilmeyen davranışların ortadan kaldırılmasında çok az etkisi olmaktadır. Sen dilinin kullanılması, öğrenenin benlik saygısını zedelemesi ve öğretene ile olan iletişimini bozması açısından, olumsuz etkileri fazlasıyla gözükmektedir.

Sen dili yerine ben dili kullanıldığında ise, öğrenciyi olumsuz olarak yargılayan mesajlar yerine, öğretene sorun karşısındaki duyguları dile getirilir. Böylece öğrenen, doğrudan kendi kişiliğine yönelik olumsuz bir yargıyla karşı karşıya kalmadığı için öğrenenle öğretene arasındaki iletişim bozulmaz. Ben dilinin kullanıldığı mesajların etkili olabilmesi için üç öğeyi içermesi gerekmektedir:

1. Sorun olan davranışın açık bir tanımı yapılmalıdır.
2. Sorun olan davranışın, öğretmen üzerindeki etkileri belirtilmelidir.
3. O davranışa yönelik duyguları ifade etmelidir.
3. Göz Teması: Kişiler arası ilişkilerde, iletişim kuran kişinin doğrudan gözlerine bakmak, genellikle "sana ve senin anlattıklarına önem veriyorum" mesajını, sözsüz bir biçimde karşıya ifade edilmiştir. Ayrıca ders anlatırken öğrencilerle göz iletişimi kurma, öğrencilerin konu üzerinde dikkatlerini toplamalarını kolaylaştıracaktır.
4. Bekleme Süresi: Yapılan araştırmalar cevap süresi için geçen zamanın artması ile verilen cevapların daha açıklayıcı ve üst düzeyde olduğunu göstermektedir.
5. Kişiler arası Sosyal Mesafe: Birbirleriyle iletişim kuran kişiler algıladıkları yakınlık derecelerine göre, aralarında "sosyal" bir mesafe bırakırlar. Araya konan mesafe arttıkça, iletişim kuran kişiler arasındaki ilişkinin resmileştiği görülür.

Buna göre Sen dili değil Ben dili kullanılmalıdır.

- I. Etkin Dinleme, (Doğru)
- II. Sen Dili Kullanmak, (Yanlış)
- III. Göz Teması, (Doğru)
- IV. Bekleme Süresi, (Doğru)
- V. Kişiler Arası Sosyal Mesafe (Doğru)

CEVAP: B

28. Tepkisel Model

Sınıf içinde oluşan istenmeyen durum ya da davranışların değiştirilmesi amaçlanır. İstenmeyen davranış ortaya çıktığında hemen tepki verilmesi söz konusudur (Ayşe Öğretmen)

Önlemsel Model

Öğretmenin sınıfta ortaya çıkabilecek istenmeyen durum ya da davranışları önceden kestirerek önlemler almasını içerir. (Sevgi Öğretmen)

Gelişimsel Model

Öğrencilerin fiziksel ve ruhsal gelişim düzeyleri göz önünde bulundurularak gerçekleştirilen sınıf yönetimi yaklaşımıdır. Kurallar seçilirken bu ilke göz önünde bulundurulur (Selim Öğretmen)

CEVAP: B

29. Sınıfta her şey önceden düşünüp planladığı şekilde gelişmez. Bazen meydana gelen küçük bir olay, sınıfın havasını bir anda alt üst edebilir, değiştirebilir. Bu bakımdan öğretmen, sınıfta istenmeyen bazı olayların gelişmesi durumunda duruma soğuk kanlı olarak yaklaşmalı, aceleci davranmamalıdır. Elbette her durumla ilgili olarak öğretmene kesin bir izlenim ve reçete vermek mümkün değildir. Çünkü sınıfların birer sosyal sistem olarak kendilerine özgü farklı özellikleri olduğu gibi, gelişen olayların oluşum ve seyrini etkileyen bazı durumsal etmenler de olabilir. Öğretmen, sınıfta olup bitenlere duygusal yaklaşmamalıdır. Sınıfın bazı özellikleri, çok boyutluluk, farklılık, çeşitlilik, karmaşa, kaos gibi kavramlarla açıklanmaya çalışılır. Dolayısıyla sınıf yönetiminde önemli bir konu, öğretmenin sınıf olgusuna, sınıf yönetimine ve sınıfta olup bitenlere çok yönlü, çok boyutlu bakabilmesi; düzensizlikten düzen çıkarabilmesidir. Bu nedenle sınıf yönetimi, orkestra yönetimine benzetilir. Yukarıdaki seçeneklerde ilk bakışta verilen cevapların hepsi makul görünmektedir. Ancak, soruda başarı ve başarısızlık; olumlu ve olumsuz davranış şeklinde tanımlanan ikilemlerle duruma bağlı yaklaşıldığında dikkati çeken nokta, çok boyutluluktur.

CEVAP: B

30. 15. İletişim süreci,

Kaynak

Mesaj

Kanal

Alıcı

olmak üzere 4 öğeden meydana gelmektedir.

1. Kaynak: Başkasıyla paylaşacak bir fikre (ya da bilgi, haber, duygu, tutum veya beceriye) sahip olan kimse-dir. Bir anlamda kaynak, bir düşüncenin yaratıcısı, bu düşüncenin geliştiricisi ve başka kimselere göndericisidir. Kaynak kendisinde bulunan fikri başkalarıyla paylaşmak istediğinde o düşüncüyü farklı şekillerde sembolize etmeye çalışır. Bunu yaparken düşüncesini paylaşacağı kişilerin bu sembollerden çıkartacakları sonuçları kestirmeye çalışmalıdır. Kaynak öğretmen, öğrenci, uzman kişi ve eğitim aracı olabilir.

2. Mesaj: Kaynağın düşüncesini resim, çizim, yazı, işaret, sözcük, formül, jest, mimik, ses v. b. gibi semboller haline getirmesi sürecidir. Alıcıya verilerek işlenen öğelerdir. Öğretmenin öğrencilere vermek istediği bilgilerdir.

3. Kanal: Mesajlar alıcıya farklı şekillerde iletilir. İşte mesajların alıcıya iletilmesi hususunda iletişimin gerçekleşmesini sağlayan öğelerden birisi olan kanal devreye girer. Kanal, farklı şekillerde sembolize edilen alıcıya iletilmesini sağlayan araç ve yöntemler olarak tanımlanabilir. Mesajın alıcıya doğru bir şekilde iletilmesi için bu araç ve yöntemler içerisinde en uygun olanlarının seçilmesi gerekir. Aksi takdirde kaynak vermek istediği mesajı alıcıya doğru bir şekilde aktarmaz. Kanal, sembol ya da şifre çeşitlerini alıcının duyu organlarına ileten sözsüz ya da sözlü iletişim teknikleridir; Müzik, plak-teyp; hareketli, hareketsiz, yansıtılan ve yansıtılmayan fotoğraf ve resimler; kroki, harita, grafik, sergi çeşitleri; yazı tahtası, bülten tahtası, kumaş kaplı tahta (planelograf) ve yazılı ya da basılı öğretim materyalleri iletilen araç ve yöntemlerdir.

4. Alıcı: Sıralanan kanallar yoluyla alıcıya iletilen mesaj duyu organları tarafından alınır ve beyne gönderilir, orada duyu haline çevrilir, algılanır, algılanan mesaj alıcının beyin hücrelerinde iz bırakır. Buna yaşantı denir. Yeni yaşantılar geçmiş yaşantılarla ilişkilendirilerek, bağlantı kurularak yorumlanır, anlamlandırılır. İletişimde kaynak tarafından gönderilen mesaj alıcıya aynen iletilmektedir. İletilen sadece o mesajı temsil eden semboldür. Mesajı alan kişi bu mesajı önceden geçirmiş olduğu yaşantılara dayanarak onlarla ilişkilendirerek, çözümler, yorumlayarak anlamlandırır.

CEVAP: C

31. A) Paragraflar arası boşlukları, satır arası boşluklardan dar tutulmalıdır (Yanlış).
B) Metnin uzun paragraflı ar içermesi durumunda çift sütun kullanması (Yanlış).
C) Görsellerde fazla ayrıntı veya gerçeğe yakınlığa dikkat edilmelidir. (Yanlış).
D) Satır sonuna sığmayan kelimeleri birleşik yazılmasıdır (Yanlış).
E) Vurgulamalar için renklendirmeler kullanılmalıdır (Doğru).

CEVAP: E

32. Bir öğretmen dersini bilgisayar ve datashow eşliğinde anlatması ile birden çok duyu organına seslendirildiği için kalıcı ve anlamlı öğrenmeler oluşur.

CEVAP: C

33. Çizgi, dikkati belirli bir noktaya çekebildiği gibi belirli bir yolun izlenmesini de sağlayabilir
Algılama üzerinde etkilidir.
Hareketi ve yönü belirleyici etki yaratırlar.
Yatay çizgiler objelerin genişliğini,
Dikey çizgiler objelerin yüksekliğini,
Eğik çizgiler ise dengesizlik etkisi yaratırlar.
Şekil bir yüzey üzerine yaratılan iki boyutlu biçimlerdir.
• Farklı şekiller bir araya gelerek anlamlı bir bütün oluşturabilirler.
• Şekiller kimi zaman herhangi bir cismin sadece kenar çizgileri ile görüntülenmesinde kullanılırlar. Bunu siluet olarak ifade etmek de mümkündür

CEVAP: B

34. Zamanının çoğunu masasında geçiren öğretmen, olumsuz davranışlarla daha çok karşılaşır.

Öğretmen, yerini belirlemede, sınıfın tümünü görebilmeyi, öğrenci davranışları ve öğretim etkinliklerine göreliği, ilkeler olarak almalıdır.

Öğretmenin sınıfta dolaşması amaçsız olmamalıdır.

Öğretmen yargılayıcı değil, betimleyici dil kullanmalıdır.

Yukarıdakileri öğretmenler yapmalıdır. Ancak "Öğretmen kuralları esnetmeden uygulamalıdır." İfadesinde bilinmesi gereken işlevini yitirmiş kuralların kaldırılacağıdır.

CEVAP: E

35. A) Öğrenci sayısını dersin niteliğine eğitim düzeyine ve türüne göre değişebilir (Doğru)
B) Öğrencilerin etkinlik yapabileceği boş alanlar bırakılmalıdır (Doğru)
C) Kalabalık sınıflarda bireysel öğretim yöntemlerini daha çok yer verilmektedir (Yanlış)
D) Kalabalık sınıflarda öğrencinin güdülenmesi ek bir zaman gerektirir
E) Sınıftaki öğrenci sayısının azlığı öğretmene kolaylık sağlar (Doğru)

CEVAP: C

36. I. Dikkat çekme aşamasında hikâye, karikatür, resim gibi görsel ve sözel araçlar kullanılabilir. (Doğru)
II. Güdüleme aşamasında görsel zekâyâ yönelik ilginç bir soru sorulabilir. (Yanlış)
III. Hedeften haberdar etme aşamasında elektronik sunu, tepegöz saydamı veya yazı tahtası kullanılabilir. (Doğru)
IV. Değerlendirme aşamasında akış şemaları, kavram ağları/haritaları ve bilgi haritaları gibi görsel-uzamsal materyaller kullanılabilir. (Doğru)

CEVAP: D

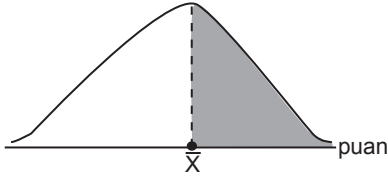
37. Soru kökünde doğrudan ölçme işleminden bahsedilmiştir. A, B, C, E seçeneğindeki ifadeler doğrudan ölçmedir. Ancak D seçeneğinde verilen dolaylı ölçmedir.

CEVAP: D

38. Masanın yüksekliği metreyle ölçüleceği için eşit oranlı ölçek kullanılır. Çünkü metrenin birimleri eşit ve sıfır noktası gerçektir.

CEVAP: A

39. Ölçüt grup ortalaması olduğu için bağıl ölçüttür. Ortalamaya denk puan alanlar ve ortalamanın üstünde puan alanlar önkoşulu sağlayacağı için adayların %50'si önkoşulu sağlamaktadır.

Çünkü ortalama ve ortalamanın üstünde puan alanlar grubun yarısıdır.

Ancak soruların %50'sini yapanlar önkoşulu sağlayamayabilir. Çünkü grup ortalaması soruların yarısından fazla olabilir.

CEVAP: B

40. I'deki ölçme kuralı, II, III ve IV'deki ölçüttür.

CEVAP: E

41. Öğrenme gücünü ölçen testin öğrenme gücü yüksek olanlarla düşük olanları ayırt etmesi ölçeğin yapı geçerliğinin yüksek olduğunu gösterir.

CEVAP: C

42. KR-20 güvenilirliği tek boyutlu testlerin iç tutarlılık anlamında güvenilirliğini belirleyen yöntemdir. Çok boyutlu testin yapı geçerliğini belirlemede kullanılamaz.

CEVAP: D

43. Öğretmen yazılı anlatım becerilerini ölçerken yazısı uzun olanlar puan vermesi hataya neden olmuştur. Bu hatada yazısı uzun olanlara yanlılık olacağından hata türü sistematiktir.

CEVAP: B

44. Madde puanları ile test puanları arasındaki ilişki madenin ayırtediciliğini verir.

CEVAP: B

45. Eğitim sisteminde güvenilirliği ve geçerliği en yüksek ölçme aracı çoktan seçmeli test olduğundan Kemal Öğretmenin tercih etmesi uygun olan çoktan seçmeli testtir.

CEVAP: E

46. B, C, D, E seçeneğinde verilenler tanılayıcı dallanmış ağacın özellikleridir. Ancak tanılayıcı dallanmış ağaç alt düzey becerilerin ölçülmesinde kullanılır.

CEVAP: A

47. IV'de verilen durum standart sapmada en çok artışa neden olur. Çünkü IV durumda hem 30 alanın oluşturduğu farklılaşma hemde 80 alanın oluşturduğu farklılaşma vardır.

CEVAP: D

48. Madde analiziyle testin ayırtediciliği çeldiricilerin çalışıp çalışmadığı, testin güçlük düzeyi, testin ortalaması belirlenir. Ancak farklı ölçme araçlarının ölçme sonuçlarına etkisini incelemek söz konusu değildir.

CEVAP: D

49. İkinci kez seçilen B. Obama'nın "Eşine senin desteğin olmasaydı bu seçimi kazanamazdım. Sana teşekkür ediyorum. Seni hiç bu kadar sevmemişim." diye seslenmesi durumunun karşılığı olan ahlaki gelişim evresi karşılıklılık esas olduğu için Kohlberg'in kuramında 1. düzey-gelenek öncesi 2. Evre olan "saf çıkar-karşılıklı çıkar ya da amaca yönelik araçsal ilişkiler evresi"dir.

CEVAP: B

50. Her ikisi de on yaşında olmasına rağmen, Ayşe iyi resim yapabilirken, iyi flüt çalamamaktadır. Buna karşın, Burak ise iyi flüt çalabilirken, iyi resim yapamamaktadır. **Çocukların farklı beceriler söz konusu olduğunda yeterliliklerinin kendilerine özgü olması durumunu en iyi açıklayan gelişim ilkesi**” gelişimde bireyler arasında farklılıklar vardır.” ilkesidir.

CEVAP: D

51. **İnsanda dil gelişimine ilişkin olarak B,C, D ve E seçeneklerindeki yargılar doğruysa; A seçeneğindeki** “Tek sözcük evresinde kullanılmayan sesler giderek yok olur ve ailenin kullandığı sesler 2 yıl içerisinde çocuğun ilk sözcüklerini oluştururlar.” **yargısı ise hatalı bir ifadedir.** Doğrusu “Agulama döneminin çağıldama evresinde kullanılmayan sesler giderek yok olur ve ailenin kullandığı sesler 2 yıl içerisinde çocuğun ilk sözcüklerini oluştururlar.” şeklinde olmalıdır.

CEVAP: A

52. Yeni Piaget’çi psikologlardan Robbie Case’e göre 4 yaşındaki çocuklar, biraz ve birçok arasındaki farkı anlarlar. Aynı zamanda nesnelere birbirine eklemenin onlardan daha çoğunu elde etmeye ve birbirinden çıkarmanın da daha azını elde etmeye neden olduğunu fark ederler. Case’in bu görüşü, Piaget’in evre kuramındaki bilişsel özelliklerden en iyi korunum ilkesinin de temelini oluşturan değişen durumlarda aynı kalma ya da ekleme yapıldığında artma ya da çıkarma yapıldığında azalma anlamına gelen **“aynıyet-aynılık”** kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: C

53. İlk kez yemek yapan babasını gören beş yaşında ki Hüseyin başlangıçta bir dengesizlik yaşamış olmasına karşın “Yalnızca anneler yemek yapar şemasını babalar da yemek yapar.” biçiminde değiştirmiştir. Hüseyin’deki bu değişim Piaget’in evre kuramındaki bilişsel süreçlerden en iyi yeni durumun anlaşılması anlamına gelen **“uyumsama, uyum kurma ya da yeniden düzenleme”**yle açıklanabilir.

CEVAP: D

54. “Kötü komşu insanı mal sahibi yapar.” sözü, psikodinamik yaklaşımda ağırlıklı olarak savunma mekanizmalarından bireyin gerçek ya da gerçek dışı yetersizlik-ışağlık duygularıyla baş edebilmek için-bir alandaki yetersizliği başka bir alanda abartılı bir çaba göstererek giderme- gösterdiği çaba anlamına gelen **“ödünleme-telafi etme”**yi çağrıştırmaktadır.

CEVAP: B

55. Özel öğrenme güçlüğünün yaş ilerledikçe tedavisi güç bir sorun haline gelmesi durumu, bireyin gelişiminde **“kritik dönem”**in çok daha önemli olduğunu göstermektedir. Zira, modern gelişim psikologlarına göre, kritik dönem bağlamında telafi edilebilirlik mümkün olmasına karşın, yaşantı eksikliğinden dolayı yetersizlik yaşamın sonraki dönemlerinde tümüyle ortadan kaldırılamaz.

CEVAP: D

56. Piaget’ye göre dildeki gramer yapısının öğrenilmesi ancak 12 yaşından sonra yani soyut işlemler döneminde gerçekleşir. Ancak okuldaki öğretmenler özne, yüklem, cümle gibi soyut kavramları anlatmaktadırlar. Öğretmen, 8-9 yaşındaki çocuğa, cümle ve cümlenin öğelerinin ne olduğunu anlatıp sorular üzerinde cümlenin öğelerinin nasıl bulunacağını gösterirse çocuk cümlenin öğelerini anlamaya ve bulmaya başlar. Burada zihin gelişiminde gerçekleşen olay, sosyal aktarımın zihni geliştirmesidir. Buna göre, çocuğa öğretmenin sağladığı yardım Vygotsky’nin sosyokültürel kuramının öngörülerini esas alındığında bilişsel gelişim kavramlarından öğrenen ve öğretmenin belli bir aşamaya kadar birlikte yol alması anlamına gelen **“bilişsel çıraklık ya da yapı iskelesi”** kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: A

57. Erikson’a göre, birey psikososyal gelişim sürecinin 4. döneminde başarıya karşı başarısızlık duygusu krizini sağlıklı bir biçimde atlattığında dönemin temel gücü olan **“yeterlilik”** duygusunu kazanırken; atlatamadığında ise dönemin patolojisi olan **“tembellik”** duygusunu yaşar. Psikososyal gelişim kuramıyla ilgili bu metinde I rakamının yerine **“yeterlilik”** ve II rakamının yerine de **“tembellik”** kavramları getirilmelidir.

CEVAP: E

58. Üç yıldan fazla bir zamandır devam etmekte olan Suriye'deki iç savaş önce ülke içerisindeki insanların günlük yaşamlarını, sonrasında başta Türkiye olmak üzere komşu ülkelerdeki ve bölge ülkelerindeki insanların günlük yaşamlarını ve şimdi de başta Avrupa ülkeleri olmak üzere mülteci sorunuyla tüm dünyayı ve insanların günlük yaşamlarını etkilemeye başlamıştır. Suriye'deki iç savaşın neden olduğu bu sonuçlar, gelişim psikolojisi kavramlarından güncel toplumsal olayların ve teknolojik gelişmelerin bireysel yaşamı etkilemesi anlamına gelen **"tarihsel zaman yada bölük etkisi"**ne örnektir.

CEVAP: C

59. Bir güvercine daire şeklindeki bir panoyu gagasıyla saatin ters yönünde döndürmeyi öğretmek isteyen bir hayvan terbiyecisi, güvercini önce panoya her yaklaştığında, daha sonra sırasıyla 45, 90, 180 derece çevirdiğinde, en sonunda da sadece 360 derece çevirdiğinde yem vererek ödüllendirmektedir. Bu örnek olaydaki hayvan terbiyecisinin yapmış olduğu uygulama, davranışla sonucu arasındaki ilişkiye vurguda bulunulduğu için **"edimsel, operant ya da işlemsel koşullama"**ya örnektir.

CEVAP: C

60. Herhangi bir müzik aletini notasız çalan bir insan, o aleti çalmayı hiç bilmeyen birisine oranla, notalı çalmayı hem daha geç hem de daha güç öğrenir. Daha önce bir müzik aletini notasız çalabilen bu bireyin aynı müzik aletini notalı çalmayı öğrenmede güçlük yaşaması durumu, bireyin önceki öğrenmesi sonrakinin zorlaştırıldığı için **"olumsuz ya da negatif transfer-aktarma"**nın sonucudur.

CEVAP: E

61. Bir müzisyenin dış seslerin arka planda olduğu bir durumda, bir kuşun sesini veya bir kemandan çalınan bir ezginin orkestranın geri kalanının armonileri üzerinde duyabilmesi durumunun, karşılığı olan gestalt algı yansıması, dikkat edilen ya da algılanan şeyler olan kuşun sesi ya da kemandan açılan bir ezgiye vurguda bulunulduğu için **"şekil ve zemin ilişkisi"**dir.

CEVAP: B

62. Öğrenme psikologlarına göre, bu tür bir öğrenme için pekiştirecek gerek yoktur. Organizma yeni bir davranışı öğrenmiş olabilir ancak bir neden olmadıkça davranışı göstermez. Öğrenmede bilişsel süreçler önemlidir ve bunun bir sonucu olarak da davranıştaki değişime doğrudan gözlenemeyen bilişsel süreçlerde gerçekleşir. Bu özelliklerin tümünün görüldüğü öğrenme türü, Tolman'ın işaret-gestalt kuramında açıklık getirdiği ve anında performansa dönüşmesi gerekmeyen **"gizli-örtük öğrenme"**dir.

CEVAP: D

63. I. Öğrenme, başlangıçta aralarında ilişki bulunmayan bir uyarı ile bir tepki arasında bağ kurma sürecidir.
- II. Öğrenmenin temelini oluşturan bitişiklik ilkesi gereğince öncelikle iki uyarının eşleştirilmesi gerekir.
- III. İnsanlara basit ve duyuşsal davranışların öğretilmesinde ve açıklanmasında etkili bir öğrenme türüdür.

Bu özelliklerin tümünün görüldüğü öğrenme türü **"tepkisel-klasik koşullanma"**dır.

CEVAP: A

64. Bandura'ya göre insanlar, her gün belli ölçüde yaşadıkları rastlantısal olaylardan ya da karşılaşmalardan etkilenmektedirler. Bu duruma örnek olarak bir kimsenin eşini, işini ya da halen oturmakta olduğu yeri planlanmamış ve beklenmeyen bir karşılaşma sonucunda seçmiş olması düşünülebilir. Bandura, **"rastlantısal karşılaşma"**yı birbirini tanımayan iki insanın niyetlenilmemiş karşılaşmaları ve **"rastlantısal olay"**da beklenmedik ve niyetlenilmemiş çevresel deneyimler olarak tanımlamıştır. Sosyal bilişsel kuramla ilgili bu metinde, sırasıyla I rakamının yerine **"rastlantısal karşılaşma"** ve II rakamının yerine de **"rastlantısal olay"** kavramları getirilmelidir.

CEVAP: A

65. Fen fakültesi matematik anabilim dalı öğrencisi Mehtap geometri dersinden çok hoşlanmakta ve başarılı olabilmek için çaba göstermektedir. Bu çabası dersin öğretmenince sıkça pekiştirilen Mehtap'ın bir süre sonra izleyen dönemde alacağı analitik geometri dersine karşı da ilgi duymaya başlaması, koşullanma yoluyla öğrenme sürecinde en iyi koşullanmada aşamalık söz konusu olduğu için **"ikinci dereceden koşullanma-dereceli koşullanma ya da üst düzey koşullanma"**yla açıklanabilir.

CEVAP: C

66. Fatih Bey, bir sigorta şirketinde aylık 1000 TL ücretle işe başlamıştır-**sabit zamanlı**. Aylık 1000 TL ücretini alabilmek için ayda en az 50 kişiye sigorta satmak zorunda olan Fatih Bey-**sabit oranlı**, 50 kişiden sonra sigorta sattığı her beş kişi için de ayrıca 50 TL prim alacaktır-artan oranlı. Bu şirketin çalışanları için uyguladığı pekiştirme tarifeleriyle ilgili bu metinde, sırasıyla I rakamının yerine "**sabit zamanlı**", II rakamının yerine "**sabit oranlı**" ve III rakamının yerine de "**artan oranlı**" pekiştirme tarifeleri getirilmelidir.

CEVAP: D

67. A, B, C ve D seçeneklerindeki yargılar, bilgiyi işleme kuramına göre, kısa süreli belleğin temel özellikleri dikkate alındığında doğru ifadelerdir. **E seçeneğindeki** "Kapasitesi sınırsız ve bilgiyi saklama süresi sınırlıdır." **yargısı ise hatalı bir ifadedir**. Doğrusu "Kapasitesi sınırlı ve bilgiyi saklama süresi sınırlıdır." şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

68. Bir basketbol okulu öğretmeni gösterdiği hareketleri iyi yapamayan öğrencilerine bağırma alışkanlık haline getirmiştir. Bunun bir sonucu olarak birçok öğrenci, hareketleri daha iyi yapabilmek için çalışmak yerine okulu terk etmeyi tercih etmiştir. Öğrencilerin okulu terk etmeleri koşullanma yoluyla öğrenme sürecinde en iyi davranışı kontrol ve değiştirme tekniklerinden "**ceza**" ile açıklanabilir. Zira ceza bazı durumlarda istenmeyen davranışı ortadan kaldırmak bir yana davranış üzerinde **ketleyici-engelleyici** bir etkiye-öğrencilerin okula gelmemesine" neden olabilir.

CEVAP: C

69. A-Birey, geçmiş yaşantılarını zihninde taşıyabilir-**sembolleştirme kapasitesi**, C-Birey ve çevre karşılıklı olarak etkileşim halindedir-**karşılıklı nedensellik**, D-Bireyin bir konuyu öğrenebileceğine ya da öğrenemeyeceğine ilişkin algısı öğrenmesini etkiler-öz yeterlik algısı ve E- Birey, kendi davranışlarını düzenleyebilir, denetleyebilir ve kontrol edebilir-**öz düzenleme kapasitesi** seçeneklerindeki yargılar doğru ifadelerdir. B seçeneğindeki "Birey, geçmiş yaşantılarından hareketle gelecekle ilgili yordamalarda bulunamaz." **yargısı ise hatalı bir ifadedir**. Doğrusu "Birey, geçmiş yaşantılarından hareketle gelecekle ilgili yordamalarda bulunabilir-**öngörü kapasitesi**." biçiminde olmalıdır.

CEVAP: B

70. Watson'la birlikte bitişlik kuramının iki önemli temsilcisinden birisi olan Guthrie'ye göre, öğrenciler konuyu sınıf öğrenmişlerse sınıfta ve anfi de öğrenmişlerse de anfi de sınava girmelidirler. Çünkü konuyu sınıfta öğrenen öğrenci anfi de ve anfi de öğrenen öğrenci de sınıfta sınava girdiğinde başarısız olacaktır. Guthrie'nin kuramında bu durumun karşılığı olan öğrenme ilkesi, birey öğrendiği yerde sınava girmelidir anlamına gelen "**transfer**" ilkesidir.

CEVAP: A

71. A, B, C ve D seçeneklerindeki yargılar, problem tarama listeleriyle ilgili olarak doğru ifadelerdir. **E seçeneğindeki** "Dönem sonundaki uygulamanın amacı veli beklentilerini ortaya çıkarmaktır." **yargısı ise hatalı bir ifadedir**. Doğrusu "Dönem sonundaki uygulamanın amacı uygulamaların etkililiğini kontrol etmektir." biçiminde olmalıdır.

CEVAP: E

72. Erich Fromm'a göre "Bir toplumdaki insanlar kendilerini güçsüz ve çaresiz hissediyorlarsa, bir takım ideallerle, kendilerini adayabilecekleri putlara ihtiyaç duyarlar. Bu aldatıcı durumdan sıyrılabilmenin tek yolu, insanın kendi gerçek yerinin ve güçlerinin tam bilincine varabilmesidir. Sonuçta ölmek zorunda oluşu bile ona bir çaresizlik hissettirmemelidir. Çünkü bu da insanın birlikte yaşayıp, hesaplaşmak zorunda olduğu gerçeğin bir bölümüdür. Aynı ilkeleri psikanaliz seansına uygulayacak olursak, terapistin gerçek kişiliği ile ve gizlenmeden hastanın karşısına çıkması, hastaya çaresizlikten kurtulup, gerçeğe yönelme konusunda daha çok yardımcı olur kanımca..." Fromm'a göre "Sağlıklı insan, kendi gerçek yerinin ve güçlerinin tam bilincine varabilen insandır." Fromm'un bu düşüncesi, insancıl yaklaşımın temel kavramlarından en iyi bireyin kendi potansiyel ve deneyimlerinin farkında olması anlamına gelen "**kendini tanıma**" kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: C

73. Yardım için kendisine başvuran bir öğrencide, ciddi psikolojik sorunların belirtisi olabilecek davranışlar gören bir psikolojik danışmanın izleyebileceği en etkili yol, vaka psikiyatri yardımına gereksinim duyduğu için rehberlikte sevk hizmeti bağlamında "**Veli ile iletişime geçerek durumun bir uzman tarafından incelenmesini sağlama**"sıdır.

CEVAP: D

74. **C seçeneğindeki** “Bireyin bir gruba ait olma ve bağlanma duygusu yaşamasını kolaylaştırır.” ifadesi **grupla psikolojik danışma hizmetinin bireysel psikoloji danışmaya göre üstün yanlarından birisidir.** D seçeneğindeki yargı rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri arasındaki farka ilişkin bir ifadeyken; A, B ve E seçeneklerindeki yargılar ise grupla psikolojik danışmanın sınırlılıklarıyla ilgilidir.

CEVAP: C

75. Ortaokul 8. sınıf öğrencisi Binnaz, matematik öğretmenini Mustafa Bey’in her türlü uyarısına rağmen dersi dinlememeye ve devamlı bir biçimde arkadaşları ile konuşmaya devam etmektedir. Tüm iyi niyetine rağmen bu sorunu çözemeyen matematik öğretmeni, Binnaz için ne yapabileceği konusunda okulda psikolojik danışman olarak görev yapan Ömer Bey’le görüşmeye ve yardım almaya karar vermiştir. Öğretmenin psikolojik danışmandan aldığı yardım uzmanın uzman olmayana verdiği ve dolaylı olarak öğrenciyeye yönelik olduğu için rehberlik hizmetleri kapsamında yer alan **“müşavirlik-konsültasyon”** hizmetleri kapsamındaki bir uygulamadır.

CEVAP: D

76. “Ailem beni zorlukla okutuyor. Ben ise mezun olduktan sonra bir iş bulamayacağımdan ve ailemin beklentilerini karşılayamayacağımdan korkuyorum. Bu yüzden de kendimi derslere veremiyorum.” Bu sözleri söyleyen bir öğrenciyeye öğretmenin verebileceği tepkilerden, B, C, D ve E seçeneklerindeki tepkiler açık uçlu-kapı aralayıcı ve öğrencide kaygıya neden olan düşüncenin kaynağını araştırmaya yöneliktir. **A seçeneğindeki** “Bölüm değiştirmeyi hiç düşünmedin mi?” sorusu ise **cevabı evet ya da hayır şeklini iki seçenekle sınırlı olduğu için kapalı uçlu ve öğrencide kaygıya neden olan düşüncenin kaynağını araştırmaya yönelik değildir.**

CEVAP: A

77. “Alay etme, komik duruma düşürme, ad (lakap) takma, tehdit etme, tacizde bulunma (fiziksel, sözel ya da duygusal) ve şiddete başvurma” gibi davranışlar öğrenciden öğrenciyeye okullarda çok sık karşılaşılan ve okulun öğrenme ortamını olumsuz etkileyen davranışlardan bazılarıdır. Bu tür davranışlar, maruz kalan öğrencilerde derin ve yıkıcı etkilere neden olur. Okullarda akran ilişkileri bağlamında öğrenciler arasında sıkça yaşanan bu tür sorunlar, bireyi istemediği bir şeyin zorla yaptırılması ya da fiziksel, sözel ya da psikolojik olarak sürekli rahatsız etme anlamına gelen **“akran zorbalığı”** için uygun bir örnektir.

CEVAP: B

78. Bir lise son sınıf öğrencisi, yükseköğretim program tercihi, yani meslek seçimi ve kararı aşamasında kendisinin ve toplumun meslekleri yüklediği anlam çerçevesinde tercihlerde bulunmuştur. Bu öğrencinin meslek seçimi ve kararı verirken takip ettiği yol en iyi bireyin ve toplumun bir mesleğe yüklediği anlam manasına gelen **“mesleki değer”** kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: E

79. Kapsamlı rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri programı birbiri ile ilişkili ve etkileşim halinde dört boyuttan oluşmaktadır. Kapsamlı rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri programının boyutları **B seçeneğinde** “Rehberlik müfredatı- Bireysel planlama-Müdahale hizmetleri-Sistem desteği” **öncelik durumu dikkate alındığında doğru olarak sıralanmıştır.**

CEVAP: B

80. Bir sınıf rehber öğretmeni, lise 1. sınıfa devam eden bir öğrencisini derslerde düzenli olarak devam etmediği, okula geldiğinde ise derslerde çok çabuk sıkıldığı için ilgisini arkadaşlarına ve ders dışı konulara yönelttiği ve ödevlerini tüm uyarılara rağmen umursamadığı şikayetiyle yardım için okulun rehberlik ve psikolojik danışma servisine yönlendirmiştir. Serviste bu öğrenciyeye verilecek rehberlik yardımı öncelikle problem alanlarından güdülenmede problem yaşandığı -ders çalışmaya başlama ve sürdürmede sorun olduğu- için **“eğitsel rehberlik”** türünde olmalıdır.

CEVAP: A